

V Bruseli 5. mája 2022
(OR. en)

8792/22

VISA 79
MIGR 136
COEST 378

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 5. mája 2022

Komu: Generálny sekretariát Rady

Predmet: OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia k vykonávaniu rozhodnutia Rady (EÚ) 2022/333 z 25. februára 2022 o čiastočnom pozastavení uplatňovania Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ruskou federáciou o zjednodušení postupu pri vydávaní víz občanom Európskej únie a Ruskej federácie a k všeobecnému vydávaniu víz ruským žiadateľom

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2022) 3084 final.

Príloha: C(2022) 3084 final

V Bruseli 5. 5. 2022
C(2022) 3084 final

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia k vykonávaniu rozhodnutia Rady (EÚ) 2022/333 z 25. februára 2022 o čiastočnom pozastavení uplatňovania Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ruskou federáciou o zjednodušení postupu pri vydávaní víz občanom Európskej únie a Ruskej federácie a k všeobecnému vydávaniu víz ruským žiadateľom

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia k vykonávaniu rozhodnutia Rady (EÚ) 2022/333 z 25. februára 2022 o čiastočnom pozastavení uplatňovania Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ruskou federáciou o zjednodušení postupu pri vydávaní víz občanom Európskej únie a Ruskej federácie a k všeobecnému vydávaniu víz ruským žiadateľom

I. Úvod

1. Rada prijala 25. februára 2022 rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/333 (ďalej len „rozhodnutie Rady“) o čiastočnom pozastavení uplatňovania Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ruskou federáciou o zjednodušení postupu pri vydávaní víz občanom Európskej únie a Ruskej federácie (ďalej len „dohoda“)¹. Toto rozhodnutie Rady nadobudlo účinnosť dňom jeho prijatia.
2. V snahe zabezpečiť na každom jednom konzulárnom úrade koherentnosť, jasnosť a transparentnosť počas konaní o udelení víz, ktoré sa týkajú občanov Ruskej federácie, je nevyhnutné, aby všetky členské štáty vykonávali rozhodnutie Rady harmonizovaným spôsobom² a aby sa objasnili postupy a podmienky udeľovania víz v Ruskej federácii.

II. Usmernenia k vykonávaniu rozhodnutia Rady

3. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje uplatňovanie určitých ustanovení dohody³, pokiaľ ide o občanov Ruskej federácie, ktorí sú členmi oficiálnych delegácií Ruskej federácie, členmi národných a regionálnych vlád a parlamentov Ruskej federácie, členmi Ústavného súdu Ruskej federácie a Najvyššieho súdu Ruskej federácie, občanov Ruskej federácie, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Ruskou federáciou, a podnikateľov a zástupcov podnikateľských organizácií.
4. Od 28. februára 2022 sa pozastavuje uplatňovanie týchto ustanovení dohody: článok 4 ods. 1 písm. a) a b) o „Písomnom doklade potvrdzujúcom účel cesty“, článok 5 ods. 1 písm. a), článok 5 ods. 2 písm. a) a b) a článok 5 ods. 3 o „Vydávaní viacnásobných víz“, článok 6 ods. 1 a článok 6 ods. 3 písm. b) a c) o „Poplatkoch za spracovanie žiadostí o víza“, článok 7 o „Lehote na spracovanie žiadostí o víza“ a článok 11 ods. 1 o „Diplomatických pasoch“.

¹ Ú. v. EÚ L 54, 25.2.2022, s. 1 – 3.

² Keďže sa dohoda o zjednodušení udeľovania víz vrátane jej čiastočného pozastavenia uplatňuje na všetky členské štáty okrem Írska, tie členské štáty, ktoré ešte schengenské *acquis* nevykonávajú v plnom rozsahu (Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Rumunsko), by mali tieto usmernenia uplatňovať analogicky, keď vybavujú žiadosti ruských štátnych príslušníkov o krátkodobé víza podľa svojich príslušných vnútroštátnych právnych predpisov.

³ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Ruskou federáciou o zjednodušení postupu pri vydávaní víz občanom Európskej únie a Ruskej federácie (Ú. v. EÚ L 129, 17.5.2007).

5. Ostatné kategórie žiadateľov o víza budú môcť v zmysle ustanovení dohody naďalej využívať výhody zjednodušeného vízového režimu. Rozhodnutie Rady preto nebude mať vplyv na bežných občanov Ruskej federácie, ktorí nie sú členmi oficiálnych delegácií Ruskej federácie alebo členmi národných a regionálnych vlád a parlamentov Ruskej federácie alebo Ústavného súdu Ruskej federácie a Najvyššieho súdu Ruskej federácie a nie sú ani občanmi Ruskej federácie, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Ruskou federáciou, alebo podnikateľmi a zástupcami podnikateľských organizácií⁴.

a) Písomný doklad potvrdzujúci účel cesty

6. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje uplatňovanie zjednodušených písomných dokladov potvrdzujúcich účel cesty, ktoré majú predložiť kategórie občanov Ruskej federácie uvedené v článku 4 ods. 1 písm. a) a b) dohody. Na týchto žiadateľov o víza by sa malo uplatňovať vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2016) 3347⁵, a najmä jeho bod I. „Všeobecné požiadavky“ a bod II. „Služobná alebo pracovná cesta“ písm. a), c) a d) (Doklady, ktoré majú predložiť členovia oficiálnych delegácií, zamestnanci cestujúci na služobné účely a samostatne zárobkovo činné osoby)⁶.

b) Vydávanie viacnásobných víz

7. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje uplatňovanie článku 5 ods. 1 písm. a), článku 5 ods. 2 písm. a) a b) a článku 5 ods. 3 dohody, pokiaľ ide o vydávanie viacnásobných víz.

8. Kategóriám žiadateľov o víza uvedeným v spomínaných článkoch by sa viacnásobné víza mali vydávať v súlade s pravidlami stanovenými v článku 24 vízového kódexu⁷. Osobitnú pozornosť treba venovať článku 24 ods. 2a, v ktorom sa uvádza, že dobu platnosti udeleného víza možno v individuálnych prípadoch skrátiť, ak existujú odôvodnené pochybnosti, či budú podmienky vstupu splnené počas celej doby. Táto možnosť individuálneho posúdenia doby platnosti viacnásobných víz nebola podľa dohody možná. Aby sa zabezpečilo harmonizované uplatňovanie pravidiel vydávania viacnásobných víz kategóriám žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje čiastočné pozastavenie platnosti dohody, mala by sa na výmenu informácií využívať miestna schengenská spolupráca.

c) Poplatky za spracovanie žiadostí o víza

9. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje oslobodenie od vízového poplatku v prípade kategórií občanov Ruskej federácie uvedených v článku 6 ods. 3 písm. b) a c) dohody (t. j. v prípade členov oficiálnych delegácií Ruskej federácie, členov národných a regionálnych vlád a parlamentov Ruskej federácie, členov Ústavného súdu Ruskej federácie a Najvyššieho súdu Ruskej federácie).

10. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje aj uplatňovanie článku 6 ods. 1 dohody o vízovom poplatku vo výške 35 EUR, pokiaľ ide o kategórie občanov Ruskej federácie uvedené v článku 4 ods. 1 písm. b), článku 6 ods. 3 písm. b) a c) a článku 11 ods. 1 dohody (t. j. pokiaľ ide o členov

⁴ Napríklad ruskí občania, ktorí cestujú ako pracovníci v doprave (vrátane námorníkov) alebo ako krátkodobí sezónni pracovníci, na ktorých sa nevzťahujú pozastavené články dohody, môžu aj naďalej využívať zjednodušenia stanovené v dohode.

⁵ Vykonávacie rozhodnutie Komisie zo 6. júna 2016, ktorým sa stanovuje zoznam sprievodných dokladov, ktoré majú predložiť žiadatelia o víza v Iráne, Iraku a Ruskej federácii, C(2016) 3347 final.

⁶ Prílohy k vykonávaciemu rozhodnutiu Komisie zo 6. júna 2016, ktorým sa stanovuje zoznam sprievodných dokladov, ktoré majú predložiť žiadatelia o víza v Iráne, Iraku a Ruskej federácii, C(2016) 3374 final.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1).

oficiálnych delegácií Ruskej federácie, členov národných a regionálnych vlád a parlamentov Ruskej federácie, členov Ústavného súdu Ruskej federácie a Najvyššieho súdu Ruskej federácie, občanov Ruskej federácie, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Ruskou federáciou, a podnikateľov a zástupcov podnikateľských organizácií).

11. V prípade týchto kategórií žiadateľov o víza by mali členské štáty účtovať vízový poplatok vo výške 80 EUR v súlade s článkom 16 vízového kódexu.

d) Lehota na spracovanie žiadostí o víza

12. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje uplatňovanie článku 7 dohody v prípade kategórií žiadateľov o víza, ktorí sú občanmi Ruskej federácie uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. a) a b), článku 6 ods. 3 písm. b) a c) a článku 11 ods. 1 uvedenej dohody.
13. V prípade týchto kategórií žiadateľov o víza by sa rozhodnutie o žiadosti malo prijať v súlade s článkom 23 vízového kódexu, t. j. zvyčajne do 15 dní. V porovnaní s desaťdňovou lehotou na spracovanie, ktorá je stanovená v dohode, tak majú konzulárne úrady na posúdenie žiadostí viac času.

e) Diplomatické pasy

14. Rozhodnutím Rady sa pozastavuje oslobodenie od vízovej povinnosti v prípade občanov Ruskej federácie, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Ruskou federáciou, ktoré sa stanovuje v článku 11 ods. 1 dohody.
15. Občania Ruskej federácie, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Ruskou federáciou, by mali požiadať o vízum v súlade s pravidlami stanovenými vo vízovom kódexe. Biometrické identifikátory by sa mali zbierať v súlade s článkom 13 vízového kódexu a mal by sa predložiť úplný súbor sprievodných dokladov. Mal by sa účtovať vízový poplatok vo výške 80 EUR.

III. Zjednodušenia postupu vydávania víz, ktoré zostávajú v platnosti aj naďalej, a ostatné platné ustanovenia

16. Rozhodnutím Rady sa nepozastavuje uplatňovanie tých ustanovení dohody, ktorými sa umožňuje zjednodušenie postupu vydávania víz pre určité kategórie občanov Ruskej federácie žiadajúce o víza, konkrétne: pre vodičov medzinárodnej nákladnej a osobnej dopravy, pre členov vlakových posádok, posádok chladiarenských vozňov a posádok lokomotív v medzinárodných vlakoch, pre účastníkov vedeckých, kultúrnych a umeleckých aktivít, pre žiakov, študentov, študentov postgraduálneho štúdia a ich sprevádzajúcich učiteľov, pre novinárov alebo účastníkov medzinárodných športových podujatí a ich profesionálny sprievod, pre účastníkov oficiálnych výmenných programov organizovaných partnerskými mestami, pre blízkych príbuzných, pre zdravotne postihnuté osoby a ich sprievod.
17. V článku 6 ods. 3 písm. f) dohody, ktorého uplatňovanie nie je pozastavené, sa stanovuje, že od poplatkov za spracovanie žiadosti o vízum sú oslobodené osoby, ktoré predložili doklady preukazujúce nevyhnutnosť ich cesty z humanitárnych dôvodov, vrátane urgentnej lekárskej liečby, a ich sprievod alebo osoby, ktoré cestujú na účely účasti na pohrebe blízkeho príbuzného alebo návštevy vážne chorého blízkeho príbuzného. V iných prípadoch, na ktoré sa neuplatňuje článok 6 ods. 3 písm. f) dohody, sa v súlade s článkom 16 ods. 6 vízového kódexu môže vízový poplatok odpustiť alebo znížiť, ak to slúži na podporu kultúrnych alebo športových záujmov,

záujmov v oblasti zahraničnej politiky, rozvojovej politiky a iných oblastí zásadného verejného záujmu, alebo z dôvodu medzinárodných záväzkov.⁸

18. Naďalej sa uplatňujú pravidlá stanovené v smernici 2004/38/ES⁹ o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov¹⁰.

IV. Usmernenia k všeobecnému vydávaniu víz ruským žiadateľom

a) Príslušný členský štát a územná pôsobnosť konzulárneho úradu pri preskúvaní žiadostí o víza

19. Členské štáty by mali venovať mimoriadnu pozornosť zabezpečeniu toho, aby sa v súvislosti s každou žiadosťou o vízum preskúmali a správne uplatňovali pravidlá upravujúce otázku právomocí uvedené v článkoch 5 a 6 vízového kódexu. Usmernenia v tejto súvislosti sú uvedené v časti II kapitole 1 príručky k vízovému kódexu I¹¹. Ak členský štát, ktorému bola žiadosť adresovaná, nie je oprávnený v tejto veci konať, mal by vrátiť celú žiadosť aj sprievodné doklady a nahradiť vízový poplatok. Žiadateľ by mal byť nasmerovaný na konzulárny úrad príslušného členského štátu, aby sa zabránilo tzv. visa shoppingu medzi jednotlivými konzulárnymi úradmi.
20. Podľa článku 6 vízového kódexu by mal žiadosti preskúmať len konzulárny úrad príslušného členského štátu, v ktorého jurisdikcii sa žiadateľ oprávnene zdržiava. Žiadosti o krátkodobé alebo tranzitné víza podané občanmi Ruskej federácie, ktorí sa nachádzajú v tretích krajinách, ako sú Srbsko, Turecko alebo Spojené arabské emiráty, by preto členské štáty nemali prijímať automaticky. Týchto žiadateľov by mali nasmerovať na konzulárny úrad, ktorý je príslušný podľa miesta ich pobytu, čo je zvyčajne v Ruskej federácii. Výnimky možno povoliť na základe článku 6 ods. 2 vízového kódexu a usmernení obsiahnutých v časti II oddiele 1.8 príručky k vízovému kódexu I, a to najmä v prípade ťažkostí a z humanitárnych dôvodov.

b) Posudzovanie žiadostí o víza podaných občanmi Ruskej federácie alebo v Rusku

21. Vzhľadom na súčasnú bezpečnostnú situáciu je dôležité, aby konzulárne úrady dôkladne overili, či by sa žiadatelia mohli považovať za hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť alebo medzinárodné vzťahy niektorého z členských štátov, pričom v takom prípade by sa žiadosť o udelenie víza mala zamietnuť. V Schengenskom informačnom systéme (SIS) by sa malo overiť, či je žiadateľ osobou, na ktorú bol vydaný zápis na účely odopretia vstupu. Vzhľadom na citlivosť súčasného bezpečnostného kontextu sa konzulárnym úradom odporúča, aby podľa možnosti a v prípade pochybností postupovali obozretne, a teda nahliadli napríklad do vnútroštátnych databáz a databáz Interpolu a SIS v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi jednotlivých členských štátov. Konzulárne úrady by mali mať okrem toho na pamäti, že viaceré členské štáty vyžadujú, aby sa počas skúmania každej žiadosti podanej občanmi Ruskej

⁸ V súlade s článkom 19 ods. 4 vízového kódexu sa žiadosť o vízum, ktorá nespĺňa požiadavky stanovené v článku 19 ods. 1 vízového kódexu, môže považovať za prípustnú z humanitárnych dôvodov, z dôvodov národného záujmu alebo z dôvodu medzinárodných záväzkov.

⁹ Smernica 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

¹⁰ Najmä odmietnutie udeliť víza osobe s právom na voľný pohyb sa má považovať za obmedzenie voľného pohybu. Preto musí byť v súlade s požiadavkami kapitoly VI smernice 2004/38/ES, najmä s procesnými zárukami stanovenými v tejto kapitole.

¹¹ Príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu Komisie C(2020) 395 z 28.1.2020, ktorým sa mení rozhodnutie Komisie K(2010) 1620 v konečnom znení, pokiaľ ide o nahradenie príručky pre spracovanie žiadostí o víza a úpravu udelených víz (Príručka k vízovému kódexu I).

federácie uskutočnili konzultácie s ich ústrednými orgánmi v súlade s článkom 22 vízového kódexu.

22. Vzhľadom na súčasnú hospodársku a politickú situáciu v Rusku by členské štáty mali venovať osobitnú pozornosť posúdeniu toho, či žiadateľ predstavuje riziko pre bezpečnosť členských štátov, a určiť, či sú splnené podmienky vstupu v súlade s článkom 21 vízového kódexu a usmerneniami uvedenými v časti II kapitole 6 príručky k vízovému kódexu I. Mali by sa zväžiť najmä tieto prvky:
- i) **Cestovné zdravotné poistenie:** Konzulárny úrad je zodpovedný za určenie toho, či je poistenie predložené žiadateľom primerané v súlade s článkom 15 vízového kódexu. Osobitnú pozornosť treba venovať ustanoveniam článku 15 ods. 5, v ktorom sa od konzulárnych úradov vyžaduje, aby sa uistili, či by nároky na plnenie vznesené voči poisťovni boli vynútiteľné v členskom štáte. V prípade zmlúv vydaných ruskými poisťovateľmi by sa takéto poistenie mohlo z dôvodu v súčasnosti platných reštriktívnych opatrení EÚ považovať za neprimerané. V takýchto prípadoch môžu členské štáty od žiadateľov požadovať, aby predložili zmluvy o cestovnom zdravotnom poistení vydané poisťovateľmi mimo Ruskej federácie.
  - ii) **Uistenie sa, či žiadateľ spĺňa podmienky vstupu a či sa dá očakávať, že ich bude spĺňať počas celého trvania plánovanej doby platnosti víza:** hospodárska nestabilita, reštriktívne opatrenia a politický vývoj v Rusku môžu zvýšiť pravdepodobnosť, že žiadatelia časom prestanú spĺňať podmienky vstupu. V takýchto prípadoch by sa malo zväžiť udelenie víz s kratšou platnosťou a/alebo víz na jeden vstup namiesto víz na viac vstupov. Osobitnú pozornosť treba venovať článku 24 ods. 2a vízového kódexu, v ktorom sa stanovuje, že dobu platnosti udeleného víza možno v individuálnych prípadoch skrátiť, ak existujú odôvodnené pochybnosti, či budú podmienky vstupu splnené počas celej doby. Článok 5 ods. 1 písm. b), článok 5 ods. 2 písm. c) až h) a článok 5 ods. 3 dohody sa naďalej uplatňujú.
  - iii) **Posúdenie úmyslu žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada, ako sa stanovuje v článku 21 ods. 1 vízového kódexu, bez toho, aby bola dotknutá možnosť udelenia víza s obmedzenou územnou platnosťou z humanitárnych dôvodov:** Súčasná situácia v Rusku môže zvýšiť pravdepodobnosť, že žiadatelia plánujú v EÚ prekročiť povolenú dĺžku pobytu. V prípade pochybností o úmysle opustiť územie členských štátov by sa udelenie víza malo zamietnuť, s výnimkou prípadov, ak dotknutý členský štát považuje udelenie víza za potrebné (napr. z humanitárnych dôvodov). V takom prípade sa musí udeliť vízum s obmedzenou územnou platnosťou v súlade s článkom 25 vízového kódexu.
  - iv) **Posúdenie, či má žiadateľ k dispozícii dostatočné prostriedky na pokrytie nákladov spojených s pobytom:** Možno očakávať, že žiadatelia s pobytom v Rusku už nebudú môcť pri cestovaní v EÚ používať medzinárodné kreditné alebo platobné karty. Tým sa spochybňuje ich schopnosť disponovať dostatočnými prostriedkami na pokrytie nákladov spojených s pobytom, a to najmä v prípadoch, keď sú aktíva vedené na účtoch v bankách alebo iných subjektoch, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia EÚ. V takýchto prípadoch môže v súlade s článkom 21 ods. 5 vízového kódexu dôkaz o dostatočných prostriedkoch na pokrytie nákladov spojených s pobytom predstavovať aj potvrdenie o finančnej podpore a/alebo súkromnom ubytovaní.
  - v) **Pri posudzovaní žiadosti o vízum** by konzulárne úrady mali zohľadniť, či sú žiadatelia spojení s osobami alebo subjektmi, ktoré podliehajú reštriktívnym opatreniam EÚ uloženým z dôvodu konania, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny. Mohlo by sa posudzovať, či by sa udelenie víza malo zamietnuť na základe článku 32 ods. 1 písm. a) bodu vi) vízového kódexu. V prípade pochybností je mapa

sankcií EÚ¹² nástrojom, ktorý môže poskytnúť usmernenie k úplnému zoznamu osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia EÚ.

23. Členské štáty sa vyzývajú, aby si v rámci miestnej schengenskej spolupráce vymieňali informácie s cieľom zabezpečiť v rámci možností a v súlade s článkom 48 ods. 1 vízového kódexu harmonizovaný prístup k preskúmaniu žiadostí o víza podaných v Rusku. Osobitnú pozornosť treba venovať usmerneniam uvedeným v časti II príručky k vízovému kódexu II¹³, najmä pokiaľ ide o úlohu miestnej schengenskej spolupráce pri posudzovaní ponúkaných produktov cestovného zdravotného poistenia.
24. Ak sa konzulárne úrady rozhodnú udeliť víza občanom Ruskej federácie, v zásade by malo ísť o jednotné víza platné pre všetky schengenské štáty. Víza s obmedzenou územnou platnosťou by sa mali udeľovať len v situáciách uvedených v článku 25 ods. 1 a 3 vízového kódexu, t. j. ak sa vízum udelilo napriek nesplneniu podmienok vstupu, napriek námietke iného členského štátu v rámci predchádzajúcich konzultácií, z naliehavých dôvodov, ak sa predchádzajúce konzultácie nemohli uskutočniť, ak dĺžka pobytu žiadateľa v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia už dosiahla 90 dní, alebo ak cestovný doklad žiadateľa neuznávajú všetky členské štáty.
25. Uvedenými aspektmi posudzovania žiadostí o víza **nie sú dotknuté články vízového kódexu obsahujúce ustanovenia o odchýlkach týkajúce sa udeľovania víz z humanitárnych dôvodov, z dôvodov národného záujmu alebo z dôvodu medzinárodných záväzkov**, ako napríklad článok 16 ods. 6 (v ktorom sa stanovuje, že v jednotlivých prípadoch sa môže vízový poplatok odpustiť alebo znížiť), článok 19 ods. 4 (ktorým sa povoľuje, aby sa žiadosti, ktoré nespĺňajú podmienky, mohli považovať za prípustné) alebo článok 25 ods. 1 vízového kódexu (týkajúci sa udeľovania víz s obmedzenou územnou platnosťou napriek nesplneniu podmienok vstupu). Týka sa to napríklad žiadostí o víza podaných disidentmi, nezávislými novinármi, obhajcami ľudských práv a zástupcami organizácií občianskej spoločnosti, ktoré nie sú kontrolované vládou Ruskej federácie a ich blízkymi rodinnými príslušníkmi.

c) Opätovné posúdenie víz na viac vstupov, ktorých držiteľmi sú občania Ruskej federácie, na ktorých sa vzťahujú reštriktívne opatrenia EÚ

26. Prijali sa reštriktívne opatrenia¹⁴ týkajúce sa zákazu vstupu občanov Ruskej federácie na územia členských štátov alebo ich tranzitu cez tieto územia. V tejto súvislosti obsahuje Schengenský informačný systém (SIS) zápisy o občanoch, na ktorých sa vzťahujú reštriktívne opatrenia EÚ a ktorým sa zakazuje vstup do schengenského priestoru alebo pobyt v ňom. Členské štáty by mali v súlade s článkom 34 ods. 2 a článkom 21 ods. 3 písm. c) vízového kódexu odvolať víza, ktoré boli takýmto občanom udelené pred nadobudnutím účinnosti zákazu cestovania a ktoré sú stále platné, keďže podmienky na ich udelenie už nie sú splnené. Informácie o odvolanom víze sa musia vložiť do vízového informačného systému (VIS) v súlade s článkom 13 nariadenia

¹² <https://www.sanctionsmap.eu>;
<https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=sk>

¹³ Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2020) 1764 z 25. 3. 2020, ktorým sa stanovuje Príručka pre administratívne riadenie procesu spracovávanía žiadostí o udelenie víza a miestnu schengenskú spoluprácu (príručka k vízovému kódexu II) a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Komisie K(2010) 3667.

¹⁴ Pozri najmä: rozhodnutie Rady 2014/145/SZBP zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 078, 17.3.2014, s. 16); nariadenie Rady (EÚ) č. 269/2014 zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny.

o VIS¹⁵. Odvolanie by sa malo držiteľovi víza oznámiť v súlade s článkom 34 ods. 6 vízového kódexu.

d) Spoločný prístup k neuznávaniu ruských pasov

27. Členským štátom sa pripomína, že Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť vydali v roku 2014 usmernenia pre konzulárne úrady členských štátov na Ukrajine a v Ruskej federácii týkajúce sa podávania žiadostí o schengenské víza osobami s pobytom na Kryme¹⁶. V uvedených usmerneniach sa uvádza, že členské štáty by mali po protiprávnej anexii Krymu naďalej uplatňovať pravidlá týkajúce sa žiadostí o víza¹⁷. Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť okrem toho v roku 2019 vypracovali usmernenia pre konzulárne úrady členských štátov a krajín pridružených k schengenskému priestoru v Ruskej federácii a na Ukrajine o tom, ako vybavovať žiadosti o víza podané osobami s pobytom v Doneckej a Luhanskej oblasti na Ukrajine, ktoré sú držiteľmi bežných ruských medzinárodných pasov vydaných po 24. apríli 2019¹⁸.
28. Kľúčový význam má spoločný prístup k neuznávaniu ruských medzinárodných pasov vydaných osobám s pobytom v častiach Doneckej a Luhanskej oblasti Ukrajiny, ktoré nie sú pod kontrolou vlády, a k vybavovaniu žiadostí o víza¹⁹.
29. Napriek tomu, že uznávanie cestovných dokladov je vo výlučnej právomoci členských štátov, každé rozhodnutie o neuznaní prijaté členskými štátmi sa musí oznámiť Komisii v súlade s rozhodnutím č. 1105/2011²⁰. Zoznam cestovných dokladov sa zverejňuje a Komisia ho pravidelne aktualizuje.

e) Platné dvojstranné dohody s Ruskou federáciou o oslobodení od vízovej povinnosti

30. V nariadení o vízach²¹ sa stanovuje spoločný zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc EÚ, a zoznam krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti. Tieto zoznamy sú uvedené v prílohách k nariadeniu o vízach.
31. Okrem toho sa v článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia o vízach stanovuje, že „[č]lenský štát môže ustanoviť výnimky z vízovej povinnosti [...], pokiaľ ide o: a) držiteľov diplomatických pasov, služobných/úradných pasov alebo špeciálnych pasov“. V súlade s článkom 12 musia členské štáty oznámiť opatrenia, ktoré prijímú podľa článku 6 nariadenia o vízach, a Komisia tieto opatrenia uverejní pre informáciu.

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1133 zo 7. júla 2021, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 603/2013, (EÚ) 2016/794, (EÚ) 2018/1862, (EÚ) 2019/816 a (EÚ) 2019/818, pokiaľ ide o stanovenie podmienok prístupu k ostatným informačným systémom EÚ na účely vízového informačného systému (Ú. v. EÚ L 248, 13.7.2021, s. 1 – 10).

¹⁶ Referenčné číslo Ares(2018)4486914 – 31. 8. 2018.

¹⁷ Európska rada, vyhlásenie hláv štátov alebo predsedov vlád o Ukrajine, 6. marca 2014; závery Rady o Ukrajine, 23. júna 2014 (<https://www.consilium.europa.eu/media/28028/143341.pdf>).

¹⁸ Referenčné číslo Ares(2019)6078814 – 1. 10. 2019.

¹⁹ Závery Európskej rady (20. júna 2019); dokument EUCO 9/19; a Ukrajina: Vyhlásenie vysokého predstaviteľa v mene Európskej únie k rozhodnutiam Ruskej federácie, ktoré ďalej narúšajú zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny, 22. februára 2022.

²⁰ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1105/2011/EÚ z 25. októbra 2011 o zozname cestovných dokladov, ktoré oprávňujú držiteľa na prekročenie vonkajších hraníc a do ktorých možno vyznačiť vízum, a o vytvorení mechanizmu na vytváranie tohto zoznamu (Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2011, s. 9 – 12).

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 39 – 58).

32. Na to, aby bolo rozhodnutie Rady o čiastočnom pozastavení uplatňovania dohody účinné, by členské štáty mali pozastaviť aj dvojstranné dohody s Ruskou federáciou o oslobodení od vízovej povinnosti, ktoré umožňujú bezvízový styk pre držiteľov služobných a špeciálnych pasov Ruskej federácie.
33. Členské štáty zabezpečujú uplatňovanie a účinnosť reštriktívnych opatrení EÚ aj v prípade, ak sú v platnosti dvojstranné dohody s Ruskou federáciou o oslobodení od vízovej povinnosti.

V. Vykonávanie a informovanie verejnosti

34. Tieto operačné usmernenia majú členským štátom pomôcť pri vybavovaní všetkých žiadostí podaných občanmi Ruskej federácie, ktorých sa týka čiastočné pozastavenie uplatňovania dohody, bez ohľadu na miesto ich pobytu.
35. Postúpenie týchto usmernení na všetky konzulárne zastúpenia na celom svete by bolo v kompetencii ústredných orgánov členských štátov.
36. Členské štáty sú naďalej zodpovedné za informovanie širokej verejnosti o čiastočnom pozastavení uplatňovania dohody, ako sa uvádza v článku 47 ods. 1 vízového kódexu.

VI. Nadväzná opatrenia v rámci miestnej schengenskej spolupráce

37. V súlade s článkom 48 ods. 1 vízového kódexu by si členské štáty mali za koordinácie delegácie EÚ v rámci miestnej schengenskej spolupráce pravidelne vymieňať informácie o vykonávaní týchto usmernení a v prípade potreby monitorovať správne uplatňovanie zmien vyplývajúcich z čiastočného pozastavenia uplatňovania dohody o zjednodušení udeľovania víz. Správy zo stretnutí, ktoré sa zaoberajú vykonávaním týchto usmernení, by sa mali zasielať ústredným vízovým orgánom členských štátov v súlade s článkom 48 ods. 5 vízového kódexu, ako aj Komisii.
-